

Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság
1.Bf.286/2014/25.

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság Budapesten, 2016. év március hó 1. napján megtartott nyilvános ülésen meghozta a következő

í t é l e t e t:

A különösen nagy vagyoni hátrányt okozó költségvetési csalás bűntette miatt a vádlott ellen indult büntetőügyben a Fővárosi Törvényszék 9.B.896/2013/35. számú ítéletét megváltoztatja.

A vádlott terhére megállapított bűncselekményt adócsalás bűntetteként (1978. évi IV. törvény 310. § (1), (4) bekezdés) minősíti.

A vádlottal szemben kiszabott börtönbüntetés mértékét 2 (kettő) évre enyhíti.

A vádlott a büntetés fele részének kitöltése után bocsátható feltételes szabadságra.

Az elsőfokú ítéletet egyebekben helybenhagyja.

Az ítélet ellen további fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s

A Fővárosi Törvényszék 9.B.896/2013/35. számú, 2014. június 25. napján kihirdetett ítéletével a vádlottat a Btk. 396. § (1) bekezdés a./ (4) bekezdés a./ pont szerinti költségvetési csalás bűntette miatt 3 év - börtönben végrehajtandó - szabadságvesztésre, 4 év közügyektől eltiltásra és 5 év gazdálkodó szervezet általános vezetését ellátó szerv tagsága vagy egyszemélyi vezetőségi tisztsége alóli eltiltásra ítélte.

Megállapította, hogy a vádlott legkorábban a szabadságvesztés kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra.

A nyomozás során lefoglalt iratok lefoglalását megszüntette és az iratok között történő kezeléséről rendelkezett, az engedményes polgári jogi igényét a törvény egyéb útjára utasította és kötelezte a vádlottat a felmerült bűnügyi költség megfizetésére.

Az elsőfokú ítélet elleni jogorvoslat bejelentésére a vádlott, a védő és az ügyész egyaránt három nap gondolkodási időt tartott fenn. Az ügyész a rendelkezésre álló határidőben a kihirdetett ítéletet tudomásul vette, a vádlott nem nyilatkozott, míg a védő írásban - az ok megjelölése nélkül - fellebbezést jelentett be.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség BF.693/2014/1. számú átiratában az elsőfokú ítélet helybenhagyására tett indítványt. A Fővárosi Ítéltábla nyilvános ülésén nem képviseltette magát.

A vádlott védője a másodfokú bíróság nyilvános ülésén elsődlegesen védence felmentését indítványozta, mert álláspontja szerint az ítélet megalapozatlan. Másodlagosan a vádlott betegsége és az időmúlás miatt a kiszabott büntetés enyhítését kérte.

A vádlott az utolsó szó jogán ártatlanságának adott hangot.

A védő fellebbezése más okból volt alapos.

A Fővárosi Ítéltábla a kizárólagos védelmi fellebbezés alapján eljárva az elsőfokú ítéletet és a megelőző eljárást a Be. 348. § (1) bekezdése szerint teljes körben felülbírált. Ennek során megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a perrendi szabályok alapvető betartása mellett folytatta le a bizonyítási eljárást. Az ítéltábla nem kifogásolta az ügyész észrevételében szereplő tényt, miszerint a kiemelt ügyekre vonatkozó szabályok változását követően - amelynek hatására a felülbírált ügy már nem minősült e szerint - az elsőfokú bíróság megismételte a bizonyítási eljárást a három hónapos tárgyalási időköz túllépése miatt. Az elsőfokú bíróság a kiemelt ügyek szabályai szerint kezdte meg az eljárást és ezt a jogszabályváltozás után is szem előtt tartva a továbbiakban e szerint is fejezte be. Mivel a többlet szabály betartása magában foglalja a kevesebbet a másodfokú bíróság nem tett kifogást e körben.

A Fővárosi Törvényszék az ügy ténybeli és jogi megítéléséhez szükséges bizonyítékokat beszerezte. Az ügyész indítványnak megfelelően felolvasta mindazon tanúknak a vallomását, amelyből kétséget kizáróan megállapítható volt, hogy 1. számú cég tényleges gazdasági tevékenységet végzett. A vádlott által képviselt gazdasági társaság az általa elvégzett munkákról a számlákat kiállította, azt pedig a vevők - a tényállásban a vádlottnak felrótt esetekben - kifizették és - néhány, számlavezetésre nem kötelezett magánszemély megrendelő kivételével - a könyvelésükbe beállították. Minderről a szükséges okirati bizonyítékok rendelkezésre álltak, a számlák és az okirati bizonyítékok értékelését pedig a nyomozás során kirendelt könyvszakértő elvégezte. Az igazságügyi könyvszakértői véleményt a bíróság a tárgyalás anyagává tette és a szükséges körben személyes tanúkihallgatást is foganatosított. Ennek keretében kihallgatta a vádlott könyvelőjét is. Az így felderített bizonyítékokat egyenként és összehasonlítva is megvizsgálta, összevetette és a logika szabályai szerint értékelte és mérlegelte. A vádlott tagadó vallomását elvetve a személyi és okirati bizonyítékok törvényes értékelésével nagyrészt megalapozott, irathűen sorolt bizonyítékokra épített történeti tényállást állapított meg.

A vádlott az első-, és a másodfokú eljárásban is hivatkozott a 2. számú cégnek 8 darab számlán kiszámlázott munkáról, amely nem került kifizetésre. Az ítélet indokolását annyiban ki kell egészíteni, hogy e számlák nem is kerültek be a tényállásba, az ezeken szereplő összegeket nem róta fel az ügyészség a vádban a vádlott terhére. Itt kell megemlíteni, hogy a könyvszakértő, csak a bizonyíthatóan kifizetett számlákkal számolt és mellőzte a számításából a stornózott példányok értékét, továbbá azokkal sem számolt, ahol a számla tartalma nem gazdasági eseményről, hanem a szerződés felmondásából eredő kárról és költségről szólt. (3. számú cég 2005. május 11. napján kelt 796339 és 796340 sz. számlája)

A tényállást a másodfokú bíróság a Be. 352. § (1) bekezdés a./ pontja alapján csak a következőkkel egészíti ki:

1/

A NAV Bűnügyi Főigazgatóság Közép-Magyarországi Regionális Bűnügyi Igazgatóság Pénzügyi és Gazdasági Bűncselekmények III. csoportja 60300-1946/2008 bü. számú határozatával 2011. március 9. napján megszüntette a nyomozást a Btk. 290. § (1) bekezdés a./ (3) bekezdés szerinti csődbűntett alapos gyanúja miatt, mivel nem volt bűncselekmény.

A határozat indokolása szerint a törvényi tényállás egyik eleme, a cég fizetéseképtelensége hiányzott, mivel a felszámolás elrendelését követően a cég jelentős forgalmat bonyolított és tetemes bevételre tett szert. (nyomozati iratok II. példány 7. kötet)

2/

A 1. számú cég felszámolását 2006. május 20-án rendelte el a Pest Megyei Bíróság és ettől a naptól a társaságot a 4. számú cég, konkrétan pedig T. F. felszámolóbiztos képviselte.

3/

Mellőzi a tényállásból a számlák felsorolását 2006. május 20. napját követően és ennek következtében a vádlott terhére róhatóan be nem fizetett áfa összegét 55.544.917,- forintra az időszakra eső levonható költségeket 3.212.251,- forintra pontosítja.

Erre figyelemmel a 2005- 2006. május 20-ig az áfa adónemben eltitkolt és be nem fizetett adó összegét **52.332.666,- forintban határozza meg.**

A tényállás kiegészítését a teljesség és az érthetőség indokolta. Az elsőfokú bíróság pontosan feltüntette, hogy milyen tényállás tekintetében ejtett vádat az ügyész, ugyanakkor a feljelentés alapjául szolgáló és az eljárást kiváltó indok hiányzott az ítéletből. (1. sz. kiegészítés)

A tényállás szűkítését pedig az indokolta, hogy a vád tárgyává tett bűncselekményt csak speciális személy az adóalany követheti el. Azonban a felszámolás elrendelését követően már nem a vádlott képviselte a céget, hanem a felszámoló, ezért az adófizetés alanyára, illetőleg gazdasági társaság képviselőjének személyére vonatkozó változás kihat a vádlott elkövetői magatartására. (2. és 3. sz. kiegészítés)

4/

Az elsőfokú ítélet első oldalának végére az „Indokolás” szót beilleszti, mivel annak feltüntetése feltehetőleg leírási hiba folytán elmaradt.

A tényállásból történt kirekesztés kapcsán szükséges rögzíteni, hogy a bíróságnak a vádat kell elbírálnia és azon túl nem terjeszkedhetett. Mivel a vádlottnak arra az időszakra volt adójogi kötelezettsége, amíg a gazdasági társaságot képviselte a felróható időszak a felszámolás elrendelésével véget ért. Az a körülmény, hogy utóbb milyen mulasztást követett el, annak pontosan milyen tényállásbeli alapja volt és az jogilag miként minősül már nem lehetett a bíróság vizsgálatának a tárgya, mivel az a vádiraton való túlterjeszkedést eredményezte volna.

A fenti pontosítások mellett az elsőfokú bíróság ítéletének a tényállása már teljes, hiánytalan és megalapozott, az a másodfokú eljárásban is irányadó volt és felülbírálat alapját képezte.

Az elsőfokú bíróság az irányadó tényállásból okszerűen vont következtetést a vádlott bűnösségére, de a másodfokú bíróság álláspontja szerint helytelenül döntött a Btk. 2. § alapján az irányadó anyagi jog megítélésében.

Az adócsalás elkövetési magatartása és büntetési tétele nem különbözik a jelenleg hatályos költségvetési csalásétól, azonban az elkövetés idején az üzletszerűség nem képezett minősítő (súlyosabb megítélésű bűncselekményt eredményező) körülményt.

Az elkövetés idején az ötven millió forintot meghaladó értékre elkövetett adócsalás 2-8 évig terjedő szabadságvesztéssel fenyegetettséget eredményezett, míg a 2012. évi C törvényben az üzletszerűség miatt ugyanerre az értékre történő elkövetés 5 évi alsó büntetési határról indul, amely értelemszerűen súlyosabb. Márpedig a hosszú elkövetési időszak és a vádlott kifejtett magatartása rendszeres haszonszerzésre törekvést jelez, ezért az üzletszerűség megállapítása nem lenne mellőzhető.

Erre figyelemmel a másodfokú bíróság az elkövetés idején hatályos és főszabályként irányadó 1978. évi IV. törvény alapján a rendelkező rész szerint minősítette a vádlott terhére rótt bűncselekményt.

Az elsőfokú bíróság a büntetés kiszabása körében irányadó enyhítő és súlyosító tényezőket feltárta. Ezt a másodfokú eljárásban a további időmúlás objektív enyhítő hatásával (akkor is, ha az részben a vádlott magatartásának volt betudható) és az elkövetési ötvenmillió értékhatárt alig meghaladó mértékű kárral kell, mint ugyancsak a vádlott javára értékelhető körülményekkel kiegészíteni. Ezzel szemben a vádlott terhére kell értékelni a minősítést nem eredményező üzletszerű és folytatólagos elkövetést.

Az elkövetési időszak rövidülése, és a vádlott büntetőjogi felelősségének a szűkülése, a mintegy 30 millió forinttal csökkent - és ezért az elkövetési érték alsó határán maradó - elkövetési érték, és a további időmúlás mellett a változatlan érték kategória és büntetési tétel ellenére is indokolt volt a büntetés enyhítése. A tíz év után az alsó értékhatár mellett az induló büntetési tételben meghatározott büntetés az elbírálás idején már megfelelően kifejezi a bűncselekmény és a vádlott személyi társadalomra veszélyességét, és alkalmas a büntetési célok megfelelő biztosítására is, ezért az ítélet tábla a rendelkező rész szerint 2 évre mérsékelte a vádlott főbüntetését.

A vádlott életkora és betegségei megfelelő törvényes alapot adnak arra, hogy a Btk. 47. § (3) bekezdése szerint a vádlott a büntetése fele részének kitöltése után feltételes szabadság kedvezményében részesülhessen, ezért ezt a lehetősége biztosította számára az ítélet tábla. A kedvezmény nem változtat a fő- és mellékbüntetések együttes alkalmazásától várható hathatós visszatartó erőn, de az általános prevención sem.

Az ítélet egyéb rendelkezései törvényesek voltak; ezeket nem érintette a másodfokú bíróság.

Az elsőfokú ítélet megváltoztatása a Be. 372. § (1) bekezdésén alapszik.

Az ítélet ellen a fellebbezés további lehetőségét a Be. 386. §(1) bekezdése kizárja.

Budapest, 2016. év március hó 1. napján

. Rédei Géza s.k.
a tanács elnöke

Dr. Mató Ágnes s.k.
előadó bíró

Dr. Vincze Piroska s.k.
bíró

A Fővárosi Törvényszék 9.B.896/2013/35. számú ítélete a Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság 1.Bf.286/2014/25. számú ítéletében foglalt változások mellett jogerős és végrehajtható.

Budapest, 2016. év március hó 1. napján

Dr. Rédei Géza s.k.
a tanács elnöke